

РОДНЫ АЛФАВІТ

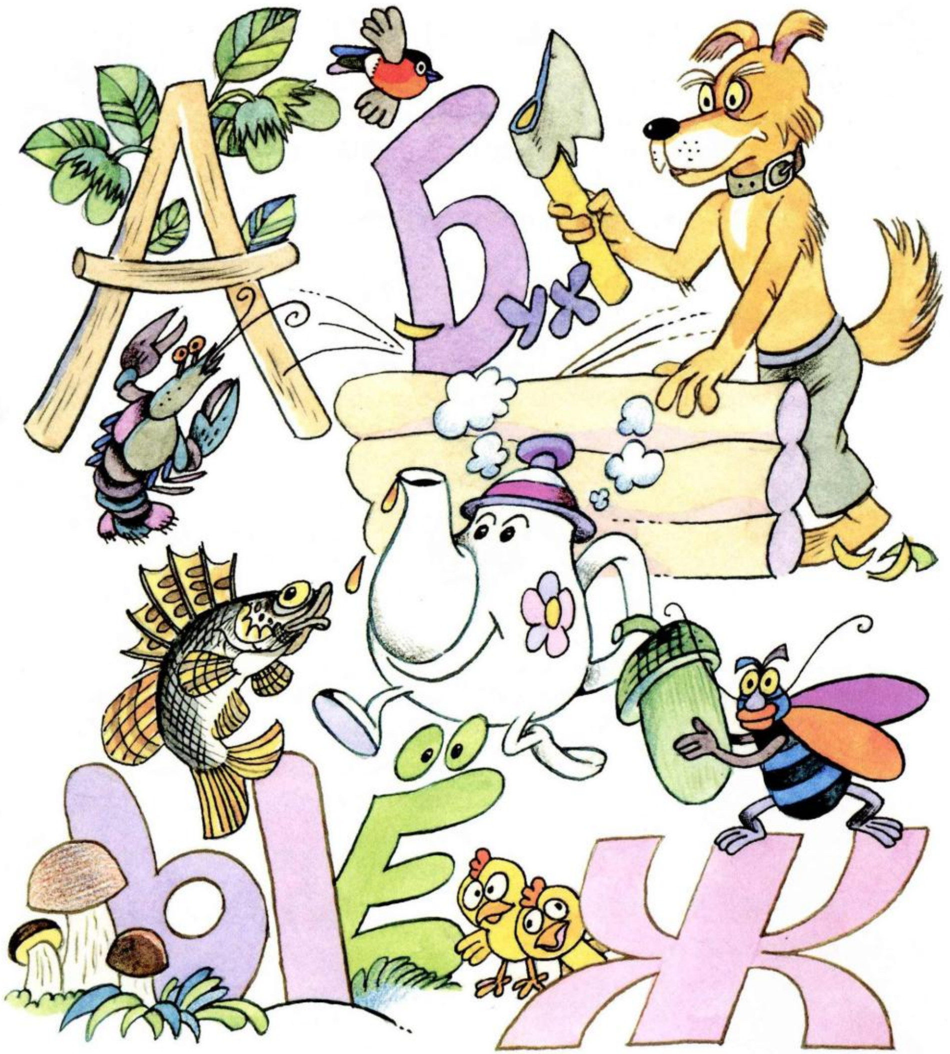
Ён захаваўся як рэлікт
Людскою мудрасцю спавіты,
Слязамі і крывёй паліты
Наш неўміручы алфавіт.

Жыве ён родны алфавіт
У вершах, казках і загадках,
Каб перадаць яго нашчадкам,
Вучы старанна яго, ты!

* * *

Для вас, хлопчыкі, дзяўчаткі,
Я прыдумваю загадкі
І лічылкі, і смяшынкі,
Казкі, вершы, весялінкі:
Калі літары пазнаеш,
Усё гэта прачытаеш.

А

АПАНАС І АНАНАС

Абудзіўся АпАнАс:
— ДАй, бАбуля, АнАнАс.
— А вАзьму яго я дзе?
Не рАсце ён нА грАдзе!
СхрумстАй, морквіну, ПАнАс,
Нібы з мёдАм морквА ў нАс.
— Не хАчу я, я ж не зАй,—
Лепш АнтонАўку мне дАй...

Загадка

Арэшнік рАсце,
А што нА кусце
Дзецям тАк любА,
Як трАпіць нА зубы?

(Арэх)

Скорагаворкі

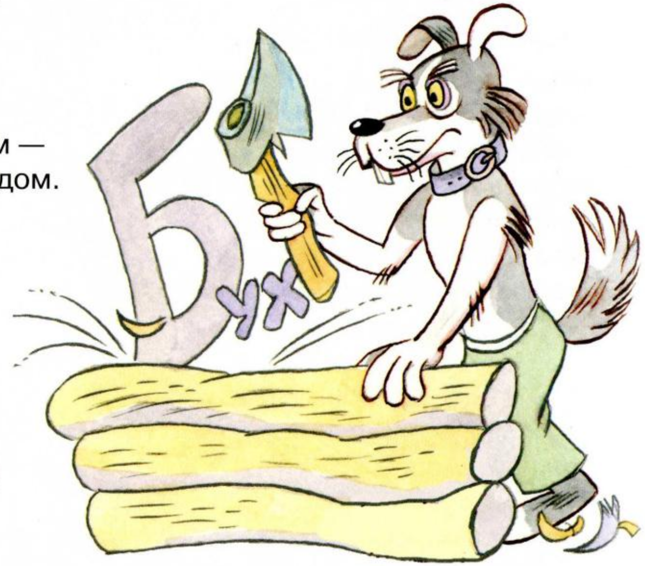
Хто з вАс зАгАдку АдгАдАе,
Той АбАрАнку АтрымАе.

Антось Атрос Апошні Абрыкос,
А пАсля Абрыкос Алёне Аднёс.

Б

БО**Б**ІКАЎ **Б**УДАНОК

Бух, Бух, Бух,
Бух, Бух, Бух —
Б'е па Бервянцу аБух.
Бервянцо за Бервянцом —
Будзе БоБік мецць свой дом.

Загадка

Пад дуБкамі грыБнікі
Бралі ў кош....

(Баравікі)

Скорагаворкі

Бацька Бусел ля Буслянкі
Буслянятам Баяў Байкі.

БуБачка не БульБачка, а Баран не БараБан.

В

ВАРА-СКНАРА

У ВарВары — дзВе ВаВёркі,
У Валеры — дзВе Вяроўкі.
Просяць Вару: «За Вяроўку
Дай Валерыку ВаВёрку!»
Вара кажа: «Не дарос
І мне ранец не паднёс!»
І не аддала ВаВёрку
Ні за так, ні за Вяроўку.

Загадка

Неяк раніцай зВярок
У дупло прынёс грыбок.
ХВосцікам махнуўшы нам,
Ён на дрэВа скочыў сам.

(ВаВёрка)

Скорагаворкі

Ветралёт гуляў — Верталёт дагнаў,
Ды не здолеў Ветралёт долу скінуць Верталёт.

Воўкам Вые Вецер уВосень.
УВосень Воўкам Вые Вецер.

Г

ГОДЗЕ, ЗАЙЧЫК

Гоп-ля-ля, Гоп-ля-ля,
Госці ехалі здаля
Следам за трамвайчыкам,
Гаварылі з зайчыкам.
Ды як Грукне тут трамвай:
— Твой прыпынак зараз, зай!

Загадка

Гэты Грэбень ля касы
Грабе траўку-валасы.

(Граблі)

Скорагаворкі

Грак на Гра́бе ў Град Гаруе:
«Мае Грады Град здратуе».

Гаманлівыя Гусі ГаГаталі Гучна.
Гучна ГаГаталі Гусі Гаманлівыя.

Д

ДЗІМА-ЛІЧЫЛЬНІК

— Колькі буДзе «Два Ды Два»?
Колькі? Думай, галава!
Дзіму аДказаць папросім.
Дзіма Думае, што восем!
— Ну і Дзіва… Думай, Дзіма!

Загадка

Яго тонкіх Доўгіх ножак
ПаДлічыць ніхто не можа.
Ён не веДае пра стому,
Б'е па Дрэве і па Доме.

(Дождж)

Скорагаворкі

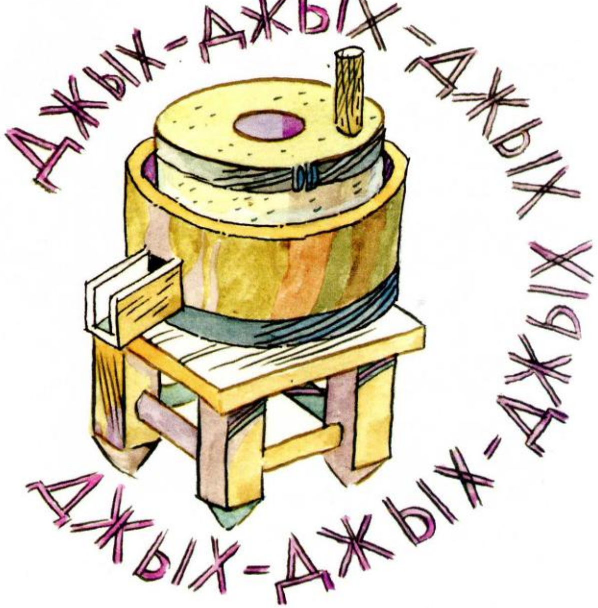
Доўгі Дзень Дагарэў,
Дзесьці ДуДар ДуДзеў.
Дзіўны ДуДаччын спеў
Да Душы Даляцеў.

Дужа Доўга Дзьмухаў Дзік.
ЗаДзьмуць Думаў малаДзік.

ДЖ

ЖАРОН

ДЖых-ДЖых-ДЖых,
Меле зярняткі жарон,
ДЖых-ДЖых-ДЖых —
З моцнага камення ён.
ДЖых-ДЖых-ДЖых,
ДЖых-ДЖых-ДЖых —
Для Васілька
Будуць аладкі,
Бо будзе мука.

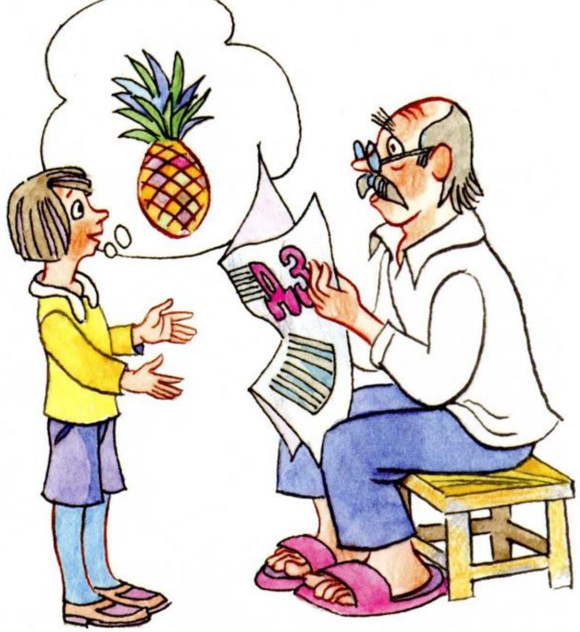
АСА

Добра ДЖыганула Нінку —
Ледзь асу ўзяла за спінку,
Бо пагладзіць захацела,
Ды ДЖыгалка ДЖала мела.

Скорагаворка

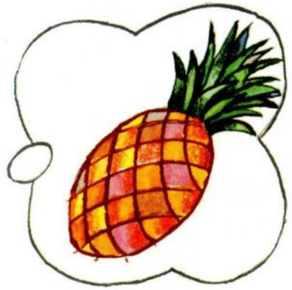
ДожДЖык, ліўнем
Секані,
Сухмень з долу
Прагані.
Спёка, нам
Не пагражай —
Выратуем ураДЖай!

ДЗ

ЖАРТ

Просіць ДЗеда Апанас:
— Дай, ДЗядуля, ананас.
— А вазьму яго я ДЗе?
Не расце ён на граДЗе.
Дый сусед сцвярджае, ФеДЗька,
Больш яму да смаку рэДЗька.

Загадка

Хто бязгучна мякка хоДЗіць,
Хто без рук павейкі звоДЗіць?
Не відаць яго ніДЗе,
А на ложак пакlаДЗе.

(Сон)

Скорагаворкі

Папрасіў ДЗяніс Ягорку
Трамбаваць рыдлёўкай горку.
Для ДЗяніскі час быў горкі,
Нос разбіў — як ехаў з горкі.
Падвяла ДЗяніску горка —
Вось і ўся скорагаворка.

ДЗінь-ДЗінь-ДЗінь:
Звініць званок —
ДЗетачкам пара на ўрок.
ДЗінь-ДЗінь-ДЗінь:
Звініць ён зноў —
ДЗетачкам пара дамоў.

Е

ЕЛЯЧКІНЫ ЛЕКІ

Еля ранкам моркву Ела.
Ела, Ела, нЕ даЕла.
Маці кажа ёй: «ДаЕш,
Будуць вочкі бачыць лЕпш!»
Еля моўчкі пасядзЕла,
Потым кЕпачку надзЕла,
Моркву згрэбла з фартушка
І... бягом — да катушка.
ДзвЕрцы ў клЕтку адчыніла
І, як мама, паўтарыла:
— На, мой зайчык, моркву з'Еш,—
Будуць вочкі бачыць лЕпш.

У ЕЛЬНІЧКУ

Енчыў хтось у Ельнічку —
Там знайшлі ГанэлЕчку.
Екатала трошкі,
Пакалоўшы ножкі.

Скорагаворкі

Ехалі мы доўга, Ехалі
І да ЕгЕра прыЕхалі.
ЕгЕр нЕдзЕ ставіць Ез,
БудзЕ з юшкай альбо бЕз.

Ева з Елачкай гуляла,
Ева Елачку прыбрала.

Ё

У ЛЕСЕ

Ёсць за хатай лес густы:
Ёсць там елкі, Ёсць кусты,
Ёсць суніцы, Ёсць чарніцы,
Ёсць каліна, Ёсць маліна,
Ёсць арэхі, Ёсць грыбы —
Ён чакае вас, сябры!

ДЗЕ **Ё**?

«Ё» схавалася за «Ы»
І сядзіць там хоць бы хны.
«Е» — шукае: «Ё, а Ё,
Дзе ты, горачка маЁ?»

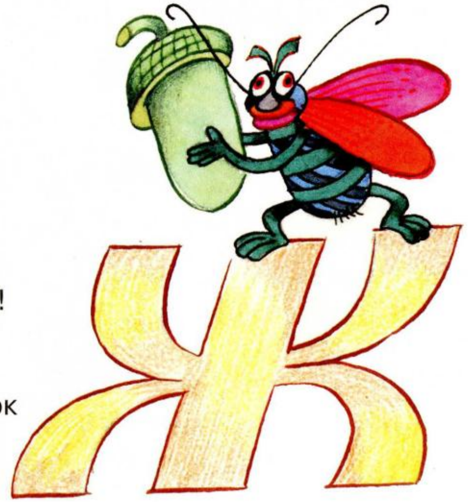

Скорагаворкі

Баба Ёжка рыб любіла,
Ёжка Ёршыка злавіла.
Тут пачаўся Ёкат, гоман —
Ёрш ад Ёжкі ўцЁк у НЁман.

Ёгі селі ля дарогі,
Ёгі Ёдам мажуць ногі.

Ж

ЖУК

Жук ля Жолуда сядзеў,
Жолуд лапкамі сагрэў.
Потым каЖа: «Жу, Жу, Жу!
Я вам нештачка скаЖу,
Потым Жолуд пасадЖу.
СкаЖам, недзе праз гадок
Будзе малады дубок».

Загадка

Ці то песню, ці то свіст
Цэлы дзень вядзе артыст,
Добрым сонейкам сагрэты,
Звонка ціўкае ў паветры.

(Жаўрук)

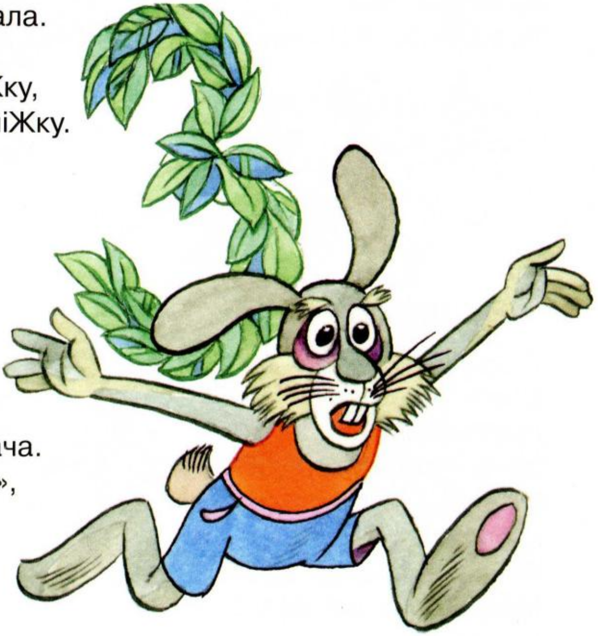

Скорагаворкі

Жвачку Жаба паЖавала.
«Жвачку не зжуеш!» — сказала.

ЖэўЖык лыЖкай лез у ЖыЖку,
Жур з той лыЖкі — кап на кніЖку.

З

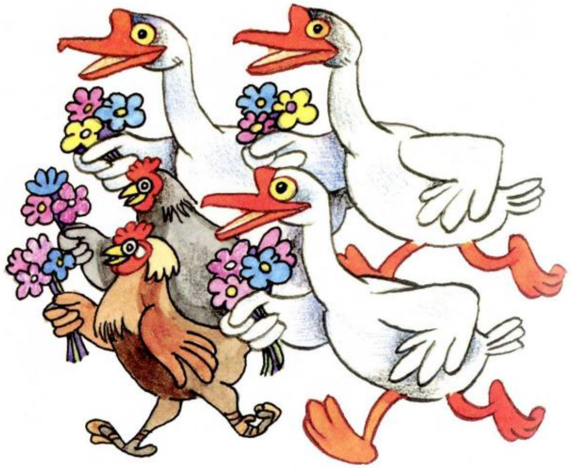
ЗАЙКА

Зай па лесе Зранку скача,
Зноў ад страху ледЗь не плача.
Зай Зламаў галінку: «Шчоўк»,
А Здалося — Злосны воўк!

Загадка

Закружыла, Замяло,
Заляпіла ўсё сяло.
І рачулкі ўжо няма,
Прыйшла матухна…

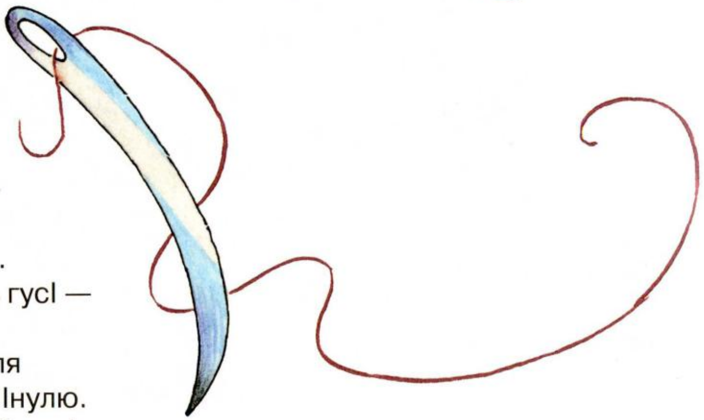
(Зіма)

Скорагаворкі

Быў Замак на Замкý.
Замок на За́мку
Пад дажджом Замок.

ЗапаўЗла піла ў Зруб
І Зламала Звонкі Зуб.

І

ІМЯНІНЫ

У ІнусІ ІмянІны —
Дзень І светлы,
Дзень І слынны…
Ідуць куры, Ідуць гусІ —
ІмянІны ў ІнусІ.
І дзядуля, І бабуля
ВІншаваць Ідуць Інулю.
Аддамо ёй свае буськІ —
ІмянІны ў ІнуськІ.

Загадка

І спІнку мае,
І вушка мае,
І носІк мае,
І хвосцІк
За сабой цягае.

(Іголка)

Скорагаворкі

ІшлІ Нэла І ПалІна
І заўважылІ паўлІна.
«Іх», — ажно прысела Нэла, —
Курыца як расквІтнела».

Ілля І Іра, І Ілона
ІмчалІ да Іларыёна.

Й

«І» кароткае мітусілася:
«АЙ, дзе ж гэта я нарадзілася?»
Кажуць: «ЗапытаЙся ў Полі».
Поля адказала: «У полі».
Кажуць: «ЗапытаЙся ў Лесі».
Леся адказала: «У лесе».
А Панас на ўвесь клас:
«Падкажы, МацеЙ,
Ты ж наш грамацеЙ!»

ТоЙ смяецца: «Сябры, не мудрыце —
«Й» нарадзілася ў алфавіце!»

ЗаЙчык-загадаЙчык
ЗнаЙшоў недзе мячык.
Абрадаваўся ЗаЙка:
«Вось мячык-забіваЙка».

Скорагаворкі

ДаваЙ, даваЙ, даваЙ,
ГуляЙ, гуляЙ, гуляЙ!
Але не забываЙ —
Маме памагаЙ!

СвяткуЙ, справаЙ, моЙ родны краЙ,
УсмешкаЙ светлаЙ шчыра ззяЙ!

К

КУРКА, **К**ОЦІ**К** І **К**УРАНЯТЫ

КурКа ранКам Куранят
Край Кустоў вяла ў сад.
Раптам КоціК сКоК з гароху —
КуранятаК напалохаў.
КурКа ўраз зацаКатала,
Куранят усіх сабрала,
Крута распрасцёрла Крылы

І да КоціКа ступіла...
КоціК не на жарт спужаўся
І хутчэй за плот схаваўся.
КуранятКа Кураняці
Ціха Кажа: «Глянь на маці,—
Можа і з Катом пабіцца,
Бо н-н-ніКога не баіцца».

«КУ-КУ» НА ШЧАСЦЕ

Хтосьці КуКуе
«Ку-Ку» ды «Ку-Ку» —
НеКаму шчасцейКа
Кліча ў руКу.

Скорагаворкі

Круць-Круць гэтаК,
Круць-Круць таК,
КісКі сКачуць КраКавяК.

КозачКа Купіла КазлянятКам КошыК Капусты.
Капусты КошыК КазлянятКам Купіла КозачКа.

Л

ЛАЙДАК

Ляжаў Лявон Ля нівы,
Заснуў Лайдак Лянівы.
Каровы ў Лес пайшЛі,
Ледзь-Ледзь іх там знайшЛі.

Скорагаворкі

ЛаскаваЯ кабыЛа
Ласункі ЛюбіЛа.
ЛёЛя кабыЛе
Ласункі насіЛа.

ЛюЛі, ЛюЛі, ЛюЛі,
Ліску ў Лапцікі абуЛі…
Ліска ў Ліпавых Лапцях
Лоўка ЛаЗіць па Лясах.

Лёня Лакіраваў ЛюЛьку, Лена ЛашчыЛа ЛяЛьку.
ЛяЛьку ЛашчыЛа Лена, ЛюЛьку Лакіраваў Лёня.

М

МАЎЧУНЫ

Міколку й Моціка, Між наМі,
У садочку клічуць МаўчунаМі:
— Абы не Мы, абы не Мы —
АдМоўчваюцца Маўчуны.
Адзін — Маўчыць, другі — Маўчыць.
Як навучыць іх гаварыць?

Загадка

Мы засынаеМ да вясны,
Мы бачыМ залатыя сны,
Мы ўвесну не МінёМ калод,
Мы вельМі, вельМі любіМ Мёд.

(Мядзведзі)

Скорагаворкі

Кіска: «Мурка на падМурку Муркае пра Мурку».
Ліска: «Можна не пра Мурку? Муркай лепш пра курку».

Ля Млына Млынар, у Млыне Макар.
Ён саМ без Млынароў Мех Мукі наМалоў.

Н

НАВАРАЖЫЛА

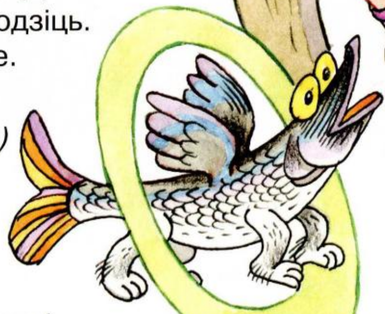
Нам цыгаНка варажыла,
На стол карты разлажыла...
Нешта ёсць, а Нешта будзе —
НечакаНы госць прыбудзе.
НіНачцы дала Наказ:
ЗНоў шукаць павіННа Нас.

Загадка

Нехта ціха, мякка ходзіць,
Нехта зНоў павейкі зводзіць.
СоН чароўНы прыНясе.
Як яе завуць усе?

(Ноч)

Скорагаворкі

Натка прыбяжыць да хаткі,
Там чакаюць кацяНяткі.
Ёй Не трэба больш заНяткаў —
Натка НяНьчыць кацяНяткаў.

НоНа Ноты Напісала,
НоНа Нават Ноты зНала.

О

ОМУЛЬ

Омуль, штО гэта за звер,
Ясь не ведаў і цяпер.
Птушка альбО камень рэдкі...
— ХтО падкажа Ясю, дзеткі?
Падышла да Яся Лідка:
— Ясік, Омуль — гэта рыбка.

Скорагаворкі

Баба ВОля ля тапОлі,
Ойкала нібы ад бОлю:
«Ой-Ой-Ой» ды «Ой-Ой-Ой».
Запыталі: «ШтО з табОй?»
«Ох-Ох-Ох, Ох-Ох-Ох!
На гарОдзе крОп пасОх!»

Ой-люлі, Ой-люлі,
Спяць у бухце караблі.
Ой-люлі, Ой-люлі,
Кніжкі, цацкі спаць ляглі.
Ой-люлі, Ой-люлі,
Ты таксама падрамлі...

«Ой» ды «Ох» з усіх нОг беглі нОччу ў гарОх,
Неслі ў дОм з гарОху плескачОў патрОху.

П

ПЕЎНІК І ПЕВЕНЬ

Да Пеўня Пеўнік Падышоў,
Пеўнік Пеўню расПавёў:
«Хлеў мой раніцай згарэў…
І я раПтам захварэў…»
Певень Пеўніка Паслухаў,
Певень Пеўніка Пастукаў,
Певень Пеўніку даў лекі —
Абышлося без аПтэкі.

Загадка

Ён закрыты — нібы клін,
А раскрыты — быццам блін.
Дождж ліне, ён не чакае,
А мяне хутчэй хавае.
Сонейка з'яўляецца —
Сам тады хаваецца.

(Парасон)

Скорагаворкі

Плач альбо Парагачы —
Я Пайду Па рагачы.

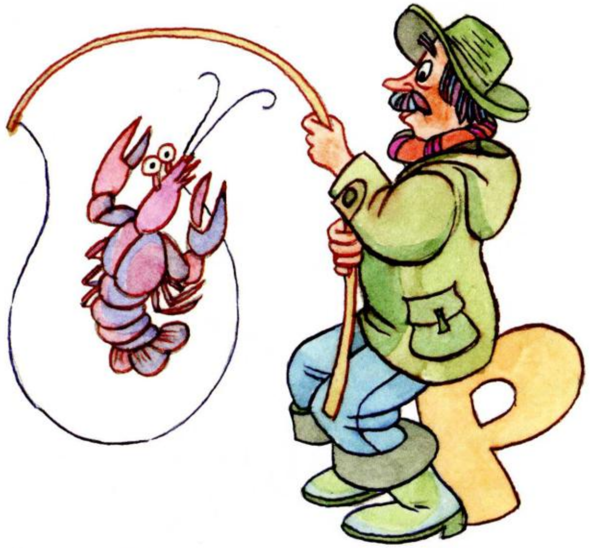
Пунька ёсць, і конь, і Пуга,
Прыстасуеш замест Плуга.

Прадаюць Піражкі з Пылу-Пару,
Прадаюць Па Пяцёрцы за Пару.

Р

РЫБАЧОК

Рыбачку ля лодкі
Сніўся сон салодкі:
Быццам шэнціць Рыбачку —
КаРп тРапеча на кРучку…
ПРахапіўся Рыбачок
І з вады Рвануў кРучок.
Разгубіўся небаРак:
На кРучок злавіўся… Рак.

Загадка

Ранкам увосень паненкі
Раптам згубілі сукенкі.
Раптам згубілі каРтузікі,
Засталіся чыРвоныя гузікі.

(Рабікі)

Скорагаворка

Рабацiначкi на тваРы
У АРтуРа i ВаРваРы —
Iм вясна пРынесла ў даР
Рабацiначкi на тваР.
Рома з Рэмам Рады, Рады,
Рамы зРоблены на гРады.

С

СНЕГАВIК

Сёння Сыпаў Свежы Снег!
Саўка Стрымгалоў пабег.
Для дзiцячага кутка
Стаў ляпiць Снегавiка.
Там Спярша, дзе вочкi,
Сунуў вугалёчкi.
З морквы, што з Сабой прынёС,
Прырабiў чырвоны ноС.
Слаўны прыгажун узнiк.
Ён завецца — Снегавiк.

Загадка

Сiвенькая мушка
Села мне на вушка.
Нешта Сiпла зашаптала,
МуСiць, Свой Сакрэт Сказала
I паСля кудыСь прапала.
Паглядзела я туды,
А там кропелька вады.

(Сняжынка)

Скорагаворкi

Скача на СаСне Сарока,
Скок — туды, Скок — Сюды.
Спрытна зверху белабока
Лiчыць зайкавы Сляды.

Соль, Скажы, што ты яСi?
З «С» i ноткi «Соль» i «Сi».

Т

ТАНІН ПАДАРУНАК

Брацік Тупае ля Тані:
«Таня, дай мне свае сані.
УТапТаная ТуТ горка,
Там каТаецца Тадорка».
«Трэнь-Трэнь»,— Трэнькае гадзіннік.
Брацік сёння імяніннік.
Торгаюцца ў браТа сані —
ГэТа падарунак Тані.

Загадка

Пад лісТочкам на кусТочку
У чырвоным капТурочку
На гародзе вырасТала —
Цуда-ягадкаю сТала.

(Трускалка)

Скорагаворкі

Трубка Тэлефонная —
Пазваню сягоння я!
Я ўжо ўмею набіраць:
— Два, дванаццаць,

Дваццаць пяць…
Толькі нумар набяру —
З сябрам я пагавару.

Тася Тройку аТрымала.
Кажуць: «Тася, а Тры мала!»

У

У БАРЫ

У бары, У бары,
ГУртам збегліся звяры.
БУдУць ладзіць карагод,
БУдУць клікаць Новы Год.
«Паглядзіце, — крыкнУў хтосьці, —
Дзед Мароз шыбУе ў госці!»
Дзед смяецца: «Як магУ,
Вам, сябры, дапамагУ».
Ён паклікаў: «Снегіры,
Не хавайцеся ў бары,
На палянУ прылятайце
І на ёлачкУ сядайце!»
Упрыгожаная ёлка
Зазіхцела, як вясёлка.
ТУт запляскалі ўсе ў ладкі,
І наўкрУг пайшлі ўпрысядкі.

Загадка

Угадай, УнУк, загадкУ:
«У дУпле хто мае хаткУ,
На галоўцы — яркі чУб
І гаворыць: «Уп, Уп, Уп»?

(Удод)

Скорагаворкі

У козачкі — казляня,
У аленіхі — аленяня,
У кУрачкі — кУраня,
У гУсачкі — гУсяня.
У маёй мамачкі — гэта я!

У мяне ёсць Унты,
Уля кажа: «Ух, ты!»

Ў

ГА**Ў**-ГА**Ў**

ЗаснуЎ шчанюк.
СкруціЎшыся, ляжаЎ
Ды Ў сне зубамі
Язычок прыціснуЎ.
Знянацку ён захроп
І «свіснуЎ»,
Чым сам сябе
Страшэнна напужаЎ.
УскочыЎ, вылупіЎшы вочкі:
«ГаЎ-гаЎ! гаЎ-гаЎ! ГаЎ- ГаЎ!»

Скорагаворкі

ЛоЎка за вяроЎку
ТрымаЎ цацку ВоЎка.

ЗноЎку «Цар звяроЎ» зароЎ.
Ясь сказаЎ яму: «ЗдароЎ!»
Ясь таму так асмялеЎ,
Што ляжаЎ у клетцы леЎ.

Ф

ФІГУРЫСТЫ

Мы катаемся на лёдзе
І адны, і ў карагодзе.
Ў лад музычнай уверцюры
Робім розныя Фігуры.
Трэба ўсё зрабіць прыгожа,
Ды не кожны гэта можа.

Ледзь не так ступіў Валодзя —
І... ляжыць ужо на лёдзе.
Слізганула раптам Эла,
Ды таксама побач села.
Значна ўсё было б лягчэйшым,
Каб крыху быў лёд мякчэйшы.

ПАДАРУНАК

Сёння свята ў нашай хаце,
Рады тата, я і брат.
Падарыў дзед нашай маці
Новы Фотаапарат.

Скорагаворкі

Пад ФанФары, пад ФанФары
Фазаняткі йшлі па пары.
Запыталі ў Фазаняткаў:
— Вы куды?
— На Фіззарадку!

Федзя Фортку адчыніў,
Філін — Фыр і як не быў.

Х

ХРАБРЫ ЯНКА

Ходзіць ранкам Янка
Па прыступкаХ ганка.
Яшчэ сонца не пячэ,
Рэчка Хваліста цячэ,
Маці поле градкі.
— Дзень пачну з зарадкі.
«Ку-ка-рэ-ку, ку-ка-рэ-ку!» —
Певень праХрыпеў аднекуль.
Шпоры вострыя такія,
Хвост здыбіў аж да шыі,
Кінуўся наўскач да ганку —
Нібы ветрам здзьмула Янку.

Загадка

Хатку татка ў дом прывёз,
У той Хатцы — Дзед Мароз.
Ён там спіць, Храпе, буркоча,
Паказацца мне не Хоча.

(Халадзільнік)

Скорагаворкі

Гуляюць Хлопчыкі ў Хакей:
Хто шайбу з іХ заб'е Хутчэй.
Гуляюць Хлопчыкі ў футбол:
Хто з іХ заб'е Харошы гол.

Хама рагоча:
— Хто Халвы Хоча?»
— Халвы не трэба, я Хачу Хлеба.

Ц

ЦУР, НЕ Я

Цур, мы ў хованкі гуляем!
Цур, сваіх сяброў прымаем.
Цур, патрэбна ўсім стараЦЦа,
Не сваволіЦь, не смяяЦЦа,
А вось тым, каму жмурыЦЦа,
ПастараЦЦа не журыЦЦа!

Загадка

Цэлы дзень ён забаўляеЦЦа,
Цэлы дзень за мной ганяеЦЦа,
А як толькі сонейка зойдзе —
Яго тады ніхто не знойдзе.

(Цень)

Скорагаворкі

Цераз дзверЦы на паверЦы
Неслі ЛерЦы на талерЦы
Па ЦукерачЦы ў паперЦы.

Ціха Ценькае сініЦа —
Ціха, ёй суніЦа сніЦЦа.

Ч

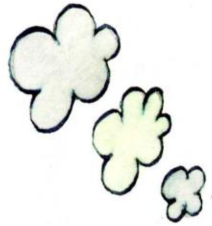
ЧЫРКІ І ЧЫРАНЯТЫ

Зранку плавае Чыранка,
Чыранятавая мамка,
І паказвае малым,
Дзе ў вадзе расце Чылім.
ПобаЧ з ёй плыве Чырок,
Ён дае нырання ўрок.
Каля мамы, каля таты
Ўрок засвояць Чыраняты.

Загадка

Чабор, брусніЧка, мята,
Чароўных траў багата
Яго не абміне.
Як водар настаіцца,
ПаЧне праз носік ліцца.
Хто ён? Скажыце мне.

(Чай)

Скорагаворкі

Чыкі-Чыкі, Чмут вялікі
ПлашЧ узяў і Чаравікі.
Сеў у Човен на Быстрыцы
І Чакае Чараўніцы.

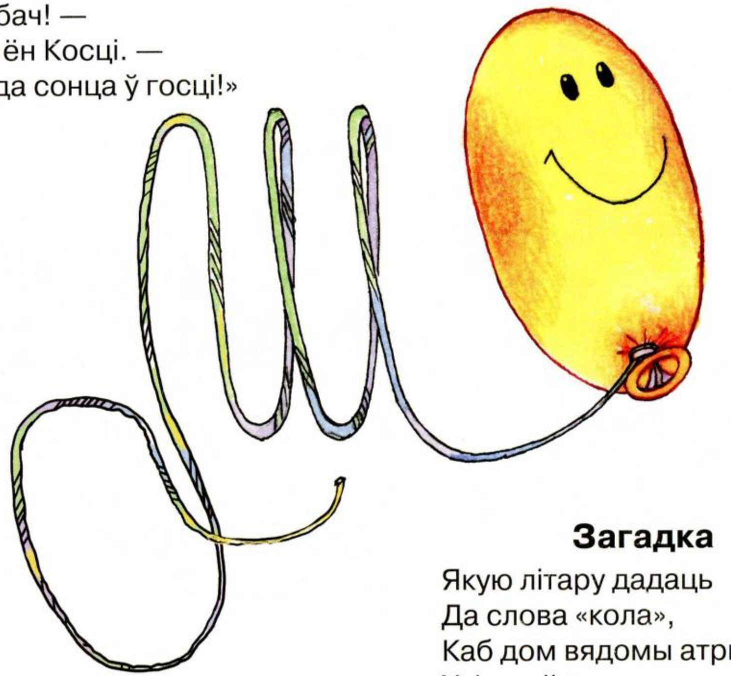
Чэсю Чорнае Чарніла
Чуб не Чорны паЧарніла.

Ш

ШАР

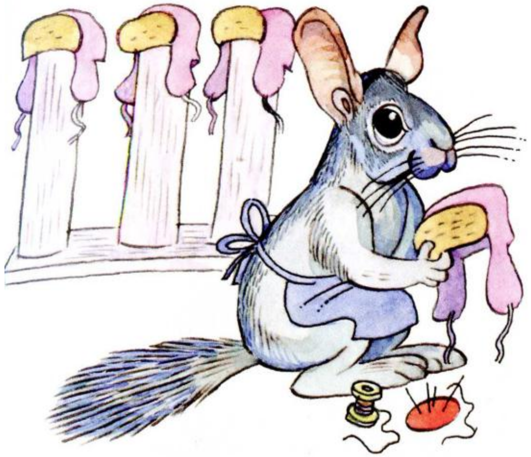
Шкоднік-ветрык жартаваў,
Шар у Косці адабраў.
Ірвануўся Шар уверх,
За дванаццаты паверх.
«Ты прабач! —
Міргнуў ён Косці. —
Палячу да сонца ў госці!»

Загадка

Якую літару дадаць
Да слова «кола»,
Каб дом вядомы атрымаць
Усім наўкола.

(Ш-кола)

Скорагаворкі

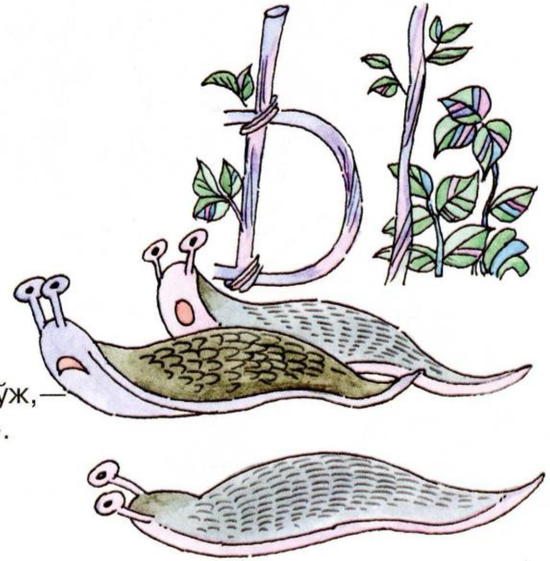
Штогод пуШыстая ШынШыла
ШынШылянятам Шапкі Шыла.

Шэпча ШэрШаня: «Шу-Шу,
Швае Шорты Шам ШуШу».

Ы

СМАЎЖ**Ы**

Падарожнікі-смаўжЫ
Зморана у сад паўзлі —
КлЫпалі янЫ з гарЫ
І спЫніліся ў дварЫ.
Раптам нешта бліснула,
ГрЫмнула і свіснула.
«Ых!» — падумаў старЫ смоўж,—
Пэўна, будзе моцнЫ дождж».
Хутка дождж закрапаў,
Смоўж ажно заплакаў:
«Будзе надта шмат вадЫ,
Нам цяпер паўзці кудЫ?»

ТАРАС І КВАС

ХнЫча раніцай Тарас—
«Ы-Ы-Ы» дЫ «Ы-Ы-Ы» —
Як разліў са шклянкі квас,
ЗакапрЫзнічаў малЫ,
Зноўку хнЫча: «Ы-Ы-Ы» дЫ «Ы-Ы-Ы».

Скорагаворкі

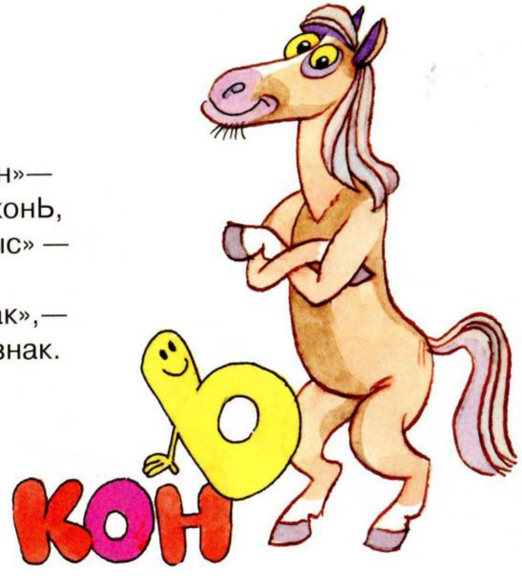
ЧЫжЫк-пЫжЫк,
Дзе тЫ бЫў?
ЛЫжЫ новЫя набЫў...

Міла з мЫлам Ляльку мЫла,
Міла змЫліла ўсё мЫла.

Ь

МАЙСТРА «**Ь**»

Стаў я каля слова «кон»—
Атрымаўся спрытны конЬ,
А прыліп да слова «рыс» —
Засіпела хціва рысЬ.
«Я ў пашане, як мастак»,—
Казаў майстра мяккі знак.

Загадка

Мяккі знак сярод літар стаяў,
Мяккі знак перад сном пазяхаў.
Ды раптам — бом! — зваліўся гляк,
І трапіў ён на мяккі знак.
Пабіўся — не разбіўся
І ўголас пахваліўся:
— Пашанцавала мне, аднак:
Зваліўся я на...

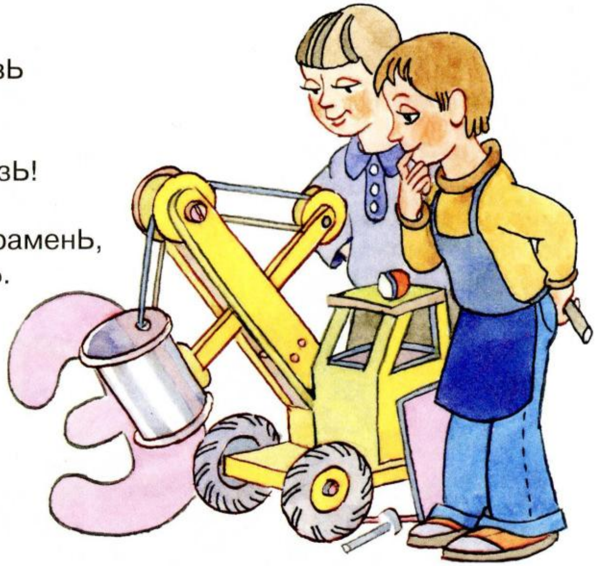
(Мяккі знак)

Скорагаворкі

Малы ЯсЬ — плясЬ у гразЬ
І трапеча, як карасЬ.
— Ты не язЬ, не карасЬ,
З гразі, ЯсЬ, хутчэй вылазЬ!

ДзенЬ у дзенЬ свеціцЬ праменЬ,
І на пенЬ кладзецца ценЬ.

Э

ЭКСПЕРЫМЕНТАТАРЫ

Эрык з Эдзікам удвух,
Як гавораць — хлопцы зух.
І кіруе імі нюх —
Эксперыментальны дух.
Экскаватар змайстравалі,
Эскалатар збудавалі.
Эх, цяпер бы дагадацца,
Як на іх бы пакатацца.

Акразагадка

Эдзю лепшы падарунак —
Самы смачненькі ласунак.
Каля крамы як прыліпне
І на маму вочкам лыпне…
Маці ў смех, але купляла.
Ой, як смачна, толькі мала.

(эскімо)

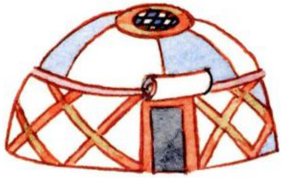

Скорагаворкі

Энікі-бЭнікі падсілакаваліся,
Энікі-бЭнікі пілі ваду.
Энікі-бЭнікі, дзе вы схаваліся?
Энікі-бЭнікі, я вас знайду.

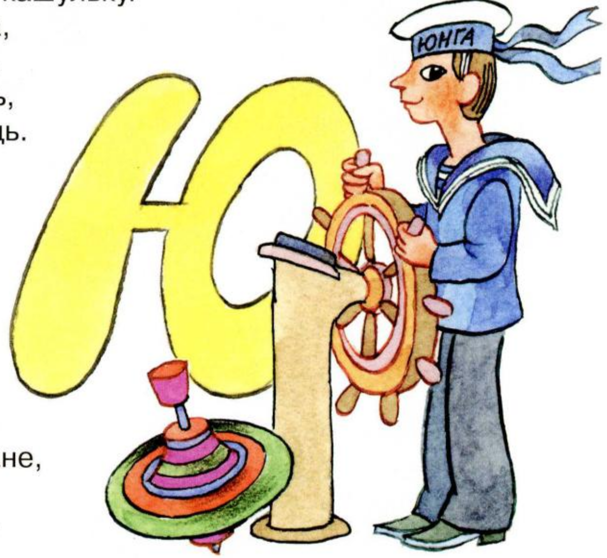
Эма грае на кларнеце не ў кватЭры, на дварЭ.
Энергічна для вас, дзеці, так Эфектна «рЭ» бярЭ.

Ю

ЮЛЬКА І КАШУЛЬКА

Мы з сястрой каля акна
Кормім маннай кашай Юльку...
Есці вучыцца яна:
У рот — глыток, два — на кашульку.
Бачым, не пад’ела Юлька,
Толькі брудная кашулька.
Юльку зноў пачаў карміць,
А сястра — кашульку мыць.

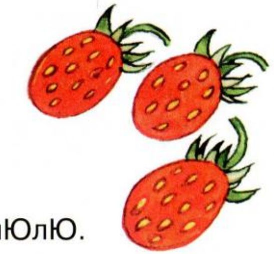
Загадка

Юрка вам расказваць стане,
Як ён жыў у Казахстане,
Як ён бачыў там жытло —
Лямцам крытае яно.
— Цяпер знайце, —
Скажа Юрка, —
Што гэта такое...

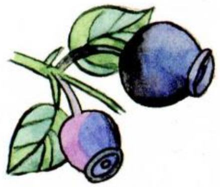
(Юрта)

Скорагаворкі

Юзя ўЮна злавіла,
Юзя Юшкі наварыла,
Юшка смачная ў нас —
Пачастуем ёй і вас.

Юра, не Юлі ля Юлі, надакучылі ёй гулі.
Лялькі Юліны паснулі, трэба ЮлЮ класці ў лЮлЮ.

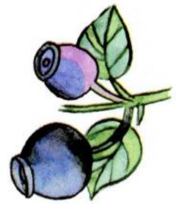
Я

ПРА **Я**НІКА І **Я**НКУ

Янік бэзу тры галінкі
Ранкам зрэзаў длЯ Янінкі.
Янік падышоў да ганка,
Дзе Яго спаткала Янка:
— Ты нашто ў наш сад залез
Без дазволу рэзаць бэз?
Адказаў на гэта Янка:
— На мЯне не злуйсЯ, Янка!
Зрэзаў толькі тры галінкі
Я длЯ хворае дзЯўчынкі.
Будуць лепш Яны за лекі,
Што прынеслі ёй з аптэкі.

Загадка

Як толькі лета настае,
Адкрыем тварыкі свае:
Я — сунічка, Я — чарнічка,
Я — марошка, Я — бруснічка.
З нас варэнне, з нас і квас.
Ведаеш, Як клічуць нас?

(Ягадкі)

Скорагаворкі

Якаў — юнга, не матрос,
Яшчэ трошкі не дарос.
— Якаў, хутка тваЯ вахта, —
Ранкам выйшла ў мора Яхта.

Ясіка ў Яселькі вёз на Яліку Алік,
Алік на Яліку вёз у Яселькі Ясіка.

Вось і ўсё! Ад «А» да «Я»
Прайшла азбука твая.
А як літары ўсе знаеш,
Кніжак шмат ты прачытаеш.
Пастарайся, калі ласка,
Потым помніць кніжкі-казкі,
Каб дзясяткі «зарабляць»,
Трэба вельмі шмат чытаць!

